

فرم طرح درس

نیمسال تحصیلی: اول ۱۴۰۲-۱۴۰۱

نام درس: بیماری‌های شغلی و اپیدمیولوژی آن‌ها	نوع درس (تئوری/عملی): تئوری	ساعت درس: ۳۴ ساعت
رشته تحصیلی: مهندسی بهداشت حرفه‌ای و ایمنی کار	مقطع تحصیلی دانشجویان: کارشناسی	مدرس: الهام رحمان زاده
	محل برگزاری: دانشکده بهداشت	
	پیشنیاز: فیزیولوژی و کالبد شناسی	

هدف کلی درس: آشنایی با علائم و عوارض بیماری‌های مختلف ناشی از عوامل مخاطره زای شغلی، مکانیسم، علل ایجاد و راه‌های پیشگیری از آنها، اپیدمیولوژی بیماری‌های واگیردار و غیر واگیر دار شغلی شایع در ایران، قادر نمودن دانشجو به استفاده از یافته‌های اپیدمیولوژیک در پیشگیری و کنترل بیماری‌های شغلی

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری*	رسانه‌های آموزشی	تکالیف دانشجو
۱	آشنایی با سرفصل درس و منابع مربوطه تاریخچه بیماری‌های شغلی در ایران و جهان	آشنایی با سرفصل درس و منابع مربوطه	شناختی	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	ویدئو پروژکتور، مازیک، وایت بورد	مطالعه، شرکت در بحث گروهی، آزمون شفاهی
		تاریخچه بیماری‌های شغلی در ایران و جهان	شناختی			
		خصوصیات بیماری‌های مرتبط با کار و موانع اپیدمیولوژیک آنها را توضیح دهد	شناختی			
۲	آشنایی با پایش سلامت شاغلین	پایش بیولوژیک و کاربرد آن در مراقبت و پایش سلامت شاغلین را بیان کند	شناختی	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	ویدئو پروژکتور، مازیک، وایت بورد	مطالعه، شرکت در بحث گروهی، آزمون شفاهی
		اصول انجام پایش سلامت شاغلین را بداند	شناختی			
		انواع معاینات شغلی را توضیح دهد	شناختی			
		دسته بندی انواع بیماری‌های ناشی از عوامل فیزیکی محیط کار را نام ببرد	شناختی			
۳	معرفی بیماری‌های ناشی از صدا و ارتعاش در محیط کار	ساختار گوش و انواع کم شنوایی را توضیح دهد	شناختی	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	ویدئو پروژکتور، مازیک، وایت بورد	مطالعه، شرکت در بحث گروهی، آزمون شفاهی
		بیماری‌های اختصاصی و غیر اختصاصی ناشی از صدا را بداند	شناختی			
		کنترل صدا و درمان بیماری‌ها را بداند	شناختی			
		ارتعاش را تعریف کند	شناختی			
		انواع بیماری‌های ناشی از ارتعاش و کنترل آن‌ها را توضیح دهد	شناختی			

* روش یاددهی - یادگیری می‌تواند شامل: سخنرانی، مباحثه‌ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی

فرم طرح درس

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری*	رسانه های آموزشی	تکالیف دانشجوی
۴	معرفی بیماریهای ناشی از سرما و گرما در محیط کار معرفی بیماریهای ناشی از روشنایی در محیط کار	انواع بیماری های ناشی از سرما، علائم و عوارض آن ها و راههای کنترل را توضیح دهد	شناختی	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	ویدئو پروژکتور، مازیک، وایت بورد	مطالعه، شرکت در بحث گروهی، آزمون شفاهی
		انواع بیماری های ناشی از گرما، علائم و عوارض آن ها و راههای کنترل را توضیح دهد	شناختی			
		روشنایی و درخشندگی نامطلوب را توضیح دهد	شناختی			
		انواع بیماری های ناشی از روشنایی را بداند	شناختی			
		راههای پیشگیری و کنترل را بداند	شناختی			
۵	معرفی بیماریهای ناشی از پرتوهای یونساز و غیر یونساز آشنایی با بیماریهای ناشی از تغییرات فشار هوا	انواع بیماری های ناشی از پرتوهای یونساز، علائم و عوارض آن ها و راههای کنترل را توضیح دهد	شناختی	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	ویدئو پروژکتور، مازیک، وایت بورد	مطالعه، شرکت در بحث گروهی، آزمون شفاهی
		انواع بیماری های ناشی از پرتوهای غیر یونساز، علائم و عوارض آن ها و راههای کنترل را توضیح دهد	شناختی			
		انواع بیماری های ناشی از تغییرات فشار هوا، علائم و عوارض آن ها و راههای کنترل را توضیح دهد	شناختی			
۶	آشنایی بیماریهای ناشی از عوامل شیمیایی محیط کار معرفی بیماری های شغلی ناشی از فلزات سنگین	معرفی عوامل شیمیایی محیط های کاری	شناختی	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	ویدئو پروژکتور، مازیک، وایت بورد	مطالعه، شرکت در بحث گروهی، آزمون شفاهی
		بیماری های شغلی ناشی از فلزات سنگین را بداند	شناختی			
		علائم و عوارض هریک از فلزات سنگین (سرب، جیوه، آرسنیک، منگنز، کروم، کادمیوم و ...) را توضیح دهد.	شناختی			

فرم طرح درس

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری*	رسانه های آموزشی	تکالیف دانشجوی
۷	معرفی بیماری های ناشی از گرد و غبار	آشنایی با انواع گردوغبارهای آلی و معدنی و دسته بندی آنها	شناختی	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	ویدئو پروژکتور، مازیک، وایت بورد	مطالعه، شرکت در بحث گروهی، آزمون شفاهی
		بیماری های ریوی ناشی از سیلیس، علائم، عوارض و راههای کنترل و درمان را توضیح دهد	شناختی			
		بیماری های ریوی ناشی از آذیست، علائم، عوارض و راههای کنترل و درمان را توضیح دهد	شناختی			
		بیماری های ریوی ناشی از آهن، قلع، آلومینیوم و ... ، علائم، عوارض و راههای کنترل و درمان را توضیح دهد	شناختی			
		بیماری های ریوی ناشی از گردوغبارهای گیاهی و حیوانی علائم، عوارض و راههای کنترل و درمان را توضیح دهد	شناختی			
۸	آشنایی با بیماری های ناشی از حلال ها و گازهای سمی	آشنایی با انواع حلال ها	شناختی	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	ویدئو پروژکتور، مازیک، وایت بورد	مطالعه، شرکت در بحث گروهی، آزمون شفاهی
		آشنایی با انواع گازهای سمی	شناختی			
		انواع بیماری ها و عوارض ناشی از حلال ها و گازهای سمی را توضیح دهد	شناختی			
		راه های کنترل و درمان آن ها را توضیح دهد	شناختی			
۹	معرفی آفت کش ها	آشنایی با تقسیم بندی انواع آفت کش ها	شناختی	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	ویدئو پروژکتور، مازیک، وایت بورد	مطالعه، شرکت در بحث گروهی، آزمون شفاهی
		حشره کش های کلره و فسفره را نام ببرد و بیماری های ناشی از آن ها را بداند	شناختی			
		کاربامات ها، علف کش ها و قارچ کش ها را نام ببرد و بیماری های ناشی از آن ها را بداند	شناختی			
		امتحان میان ترم	روانی- حرکتی			

فرم طرح درس

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری*	رسانه های آموزشی	تکالیف دانشجوی
۱۰	آشنایی با بیماریهای ریوی و تنفسی ناشی از کار	قسمت های مختلف سیستم تنفسی را بداند	شناختی	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	ویدئو پروژکتور، مازیک، وایت بورد	مطالعه، شرکت در بحث گروهی، آزمون شفاهی
		انواع ذرات تنفسی را نام ببرد	شناختی			
		انواع بیماری های شغلی تنفسی، عوارض و راه های کنترل آنها را بداند	شناختی			
۱۱	معرفی سرطان های شغلی	طبقه بندی سرطان از دیدگاه IARC را بداند	شناختی	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	ویدئو پروژکتور، مازیک، وایت بورد	مطالعه، شرکت در بحث گروهی، آزمون شفاهی
		انواع سرطان های شغلی را بداند	شناختی			
		آشنایی با علائم و عوارض هر یک از آنها	شناختی			
		راه های پیشگیری، کنترل و درمان آنها را توضیح دهد	شناختی			
۱۲	آشنایی با بیماری های عضلانی اسکلتی ناشی از کار استرس شغلی و بیماری های ناشی از آن	انواع بیماری های عضلانی اسکلتی ناشی از کار	شناختی	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	ویدئو پروژکتور، مازیک، وایت بورد	مطالعه، شرکت در بحث گروهی، آزمون شفاهی
		راه های پیشگیری و درمان آنها را توضیح دهد	شناختی			
		تعریف استرس شغلی و عوامل استرس زای شغلی را بداند	شناختی			
		راه های پیشگیری و درمان آنها را توضیح دهد	شناختی			

* روش یاددهی - یادگیری می تواند شامل: سخنرانی، مباحثه ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی

فرم طرح درس

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری*	رسانه های آموزشی	تکالیف دانشجوی
۱۳	بیماری های چشمی ناشی از کار بیماری های ناشی از نوبت کاری	آشنایی با ساختمان چشم	شناختی	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	ویدئو پروژکتور، ماژیک، وایت بورد	مطالعه، شرکت در بحث گروهی، آزمون شفاهی
		انواع بیماری های چشمی ناشی از کار را توضیح دهد	شناختی			
		عوارض و علائم آن ها، را های پیشگیری و کنترل را توضیح دهد	شناختی			
		تعریف نوبت کاری، انواع شیفت های کاری را بداند	شناختی			
۱۴	بیماری های باکتریال و ویروسی ناشی از کار	بیماری های ناشی از نوبت کاری را توضیح دهد	شناختی	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	ویدئو پروژکتور، ماژیک، وایت بورد	مطالعه، شرکت در بحث گروهی، آزمون شفاهی
		تعریف بیماری های عفونی ناشی از کار و معرفی علل آن ها را بداند	شناختی			
		انواع بیماری های عفونی باکتریایی ناشی از کار، علائم و عوارض آن ها را توضیح دهد	شناختی			
۱۵	بیماری های قارچی و انگلی ناشی از کار	انواع بیماری های انگلی ناشی از کار را بداند	شناختی	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	ویدئو پروژکتور، ماژیک، وایت بورد	مطالعه، شرکت در بحث گروهی، آزمون شفاهی
		علائم و عوارض بیماری های پوستی انگلی را توضیح دهد	شناختی			
		انواع بیماری های قارچی ناشی از کار را توضیح دهد	شناختی			
		علائم و عوارض بیماری های قارچی را توضیح دهد	شناختی			

* روش یاددهی - یادگیری می تواند شامل: سخنرانی، مباحثه ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی

فرم طرح درس

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری*	رسانه های آموزشی	تکالیف دانشجوی
۱۶	اپیدمیولوژی بیماری های شغلی	تعریف اپیدمیولوژی را بداند	شناختی	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	ویدئو پروژکتور، مازیک، وایت بورد	مطالعه، شرکت در بحث گروهی، آزمون شفاهی
		تاریخچه اپیدمیولوژی را بداند	شناختی			
		کاربرد اپیدمیولوژی را توضیح دهد	شناختی			
		تعریف اصطلاحات رایج در اپیدمیولوژی را بداند	شناختی			
۱۷	موانع بیماری زایی	موانع بیماری زایی را توضیح دهد	شناختی	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	ویدئو پروژکتور، مازیک، وایت بورد	مطالعه، شرکت در بحث گروهی، آزمون شفاهی
		عوامل بیماری ها را توضیح دهد	شناختی			
		عوامل میزبان را توضیح دهد	شناختی			
		عوامل محیطی را توضیح دهد	شناختی			
		پیش گیری و مراحل آن را بداند	شناختی			

* روش یاددهی - یادگیری می تواند شامل: سخنرانی، مباحثه ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی

فرم طرح درس

نیمسال تحصیلی: اول ۱۴۰۱-۱۴۰۰

دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی درمانی خراسان شمالی

نام درس: بیماری‌های شغلی و اپیدمیولوژی آن‌ها	نوع درس (تئوری/عملی): تئوری	ساعت درس: ۳۴ ساعت
رشته تحصیلی: مهندسی بهداشت حرفه‌ای و ایمنی کار	محل برگزاری: دانشکده بهداشت	مدرس: الهام رحمان زاده

هدف کلی درس: آشنایی با علائم و عوارض بیماری‌های مختلف ناشی از عوامل مخاطره‌زای شغلی، مکانیسم، علل ایجاد و راه‌های پیشگیری از آنها، اپیدمیولوژی بیماری‌های واگیردار و غیر واگیر دار شغلی شایع در ایران، قادر نمودن دانشجو به استفاده از یافته‌های اپیدمیولوژیک در پیشگیری و کنترل بیماری‌های شغلی

مقررات کلاس:

- ۱- حضور به موقع و قبل از استاد
- ۲- عدم امکان غیبت غیرموجه، تعداد غیبت‌های موجه به ازای هر واحد تئوری ۲ جلسه
- ۳- سایلنت بودن موبایل و عدم استفاده از موبایل در کلاس
- ۴- مرور درس جلسات پیشین و مشارکت در پرسش و پاسخ کلاسی و بحث گروهی
- ۵- رعایت قوانین آموزشی، فرهنگی و اخلاقی در طی ترم

منابع درسی مورد استفاده:

- ۱- عقیلی نژاد ماشاء الله و علی اصغر فرشاد، طب کار و بیماری‌های شغلی، آخرین چاپ، جلد اول و دوم
- ۲- میر محمدی سید جلیل و کیوان کرمی فر، اسپیرومتری، راههای کاربردی انجام و تفسیر در کلینیک، آخرین چاپ.
- ۳- سم شناسی شغلی شاه طاهری و ابراهیم نجف آبادی

- 3- Levy, Occupational health Recognizing, Last edition.
- 4- Ladou. Current Occupational & Environmental medicin, Last edition.
- 5- Gordis Leon, Epidemiology, Elseveir, Last edition.
- 6- Manzur, Principles of toxicology
- 7- Corbett J Bonald BMJ. Epidemiology of work related disease Publishing Group Last edition.

فرم طرح درس

نحوه ارزشیابی (همراه با سهم هر آیتم):

امتحان پایان ترم ۵۰٪

امتحان میان ترم ۲۰٪

فعالیت های کلاسی و انجام تکالیف ۳۰٪